

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

I

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P8_TA(2018)0196

Godišnje izvješće za 2016. o zaštiti financijskih interesa EU-a – borba protiv prijevара

Rezolucija Europskog parlamenta od 3. svibnja 2018. o godišnjem izvješću o zaštiti financijskih interesa EU-a za 2016. – borba protiv prijevара (2017/2216(INI))

(2020/C 41/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 325. stavak 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir Protokol br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Protokol (br. 2) o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije o prethodnim godišnjim izvješćima Komisije i Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 20. srpnja 2017. naslovljeno „Zaštita financijskih interesa EU-a – borba protiv prijevара – godišnje izvješće za 2016.” (COM(2017)0383) i popratne radne dokumente osoblja (SWD(2017)0266, SWD(2017)0267, SWD(2017)0268, SWD(2017)0269 i SWD(2017)0270),
- uzimajući u obzir godišnje izvješće OLAF-a za 2016. i izvješće o radu za 2016. nadzornog odbora OLAF-a,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2016., zajedno s odgovorima institucija ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 ⁽²⁾ i Komisijinu evaluaciju te uredbe u sredini programskog razdoblja od 2. listopada 2017. (COM(2017)0589 i SWD(2017)0332),
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima ⁽³⁾ (Direktiva PIF),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ SL C 322, 28.9.2017., str. 1.

⁽²⁾ SL L 248, 18.9.2013., str. 1.

⁽³⁾ SL L 198, 28.7.2017., str. 29.

⁽⁴⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica ⁽⁵⁾,
  - uzimajući u obzir izvješće iz 2015. o poreznom jazu koje je naručila Europska komisija i Komunikaciju Komisije o akcijskom planu o PDV-u od 7. travnja 2016. (COM(2016)0148),
  - uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije u predmetu C-105/14, Taricco i drugi ⁽⁶⁾,
  - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. veljače 2017. o ulozi zviždača u zaštiti financijskih interesa EU-a ⁽⁷⁾,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
  - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor i mišljenje Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A8-0135/2018),
- A. budući da države članice i Komisija dijele odgovornost za izvršenje 74 % proračuna Unije za 2016.; budući da su države članice prvenstveno odgovorne za ubiranje vlastitih sredstava, između ostalog u obliku PDV-a i carinskih pristojbi;
  - B. budući da bi razumna javna potrošnja i zaštita financijskih interesa EU-a trebali biti ključni elementi politike EU-a, čiji je cilj povećati povjerenje građana osiguravajući da se njihov novac koristi ispravno i učinkovito;
  - C. budući da postizanje dobrih rezultata s pomoću procesa pojednostavljenja obuhvaća redovito ocjenjivanje uloženi prihoda, rashoda, ostvarenih rezultata i učinaka preko revizija uspješnosti;
  - D. budući da raznolikost pravnih i administrativnih sustava u državama članicama treba riješiti na odgovarajući način u cilju prevladavanja nepravilnosti i suzbijanja prijevара; budući da bi Komisija zbog toga trebala povećati napore kako bi se zajamčilo da se borba protiv prijevara učinkovito provodi te da se ostvaruju konkretniji i povoljniji rezultati;
  - E. budući da se u članku 325. stavku 2. UFEU-a navodi sljedeće: „Radi suzbijanja prijevara koje utječu na financijske interese Unije države članice poduzimaju iste mjere koje poduzimaju radi suzbijanja prijevara koje su usmjerene protiv njihovih vlastitih financijskih interesa.”;
  - F. budući da se odstupanja u broju nepravilnosti mogu povezati s napredovanjem višegodišnjih programskih ciklusa (s većim razinama otkrivanja na kraju ciklusa zbog zatvaranja programa) te s kasnim izvještavanjem pojedinih država članica koje većinu nepravilnosti prethodnih višegodišnjih programa uglavnom prijavljuju odjednom;
  - G. budući da je PDV važan i rastući izvor prihoda za države članice, da je zahvaljujući njemu 2015. prikupljeno gotovo 1035,3 milijardi EUR i da je vlastitim sredstvima EU-a pridonio s 18,3 milijarde EUR ili 13,9 % ukupnog prihoda EU-a te godine;

⁽⁵⁾ SLL 312, 23.12.1995., str. 1.

⁽⁶⁾ Presuda Suda (veliko vijeće) od 8. rujna 2015., Taricco i drugi, C-105/14, ECLI:EU:C:2015:555.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0022.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

- H. budući da su sustavi PDV-a, posebno s obzirom na njihovu primjenu na prekogranične transakcije, osjetljivi na prijevare i strategije za utaje poreza, pri čemu su 2015. samo prijevare s nepostojećim trgovcem unutar Zajednice, koje se uobičajeno nazivaju kružnim prijevarama, prouzročile 50 milijardi EUR gubitka prihoda od PDV-a;
- I. budući da korupcija pogađa sve države članice, posebno u obliku organiziranog kriminala, te ne samo da opterećuje gospodarstvo EU-a nego i potkopava demokraciju i vladavinu prava u cijeloj Europi; budući da, međutim, točne brojke nisu poznate jer je Komisija odlučila da neće objaviti podatke u izvješću o antikorupcijskoj politici EU-a;
- J. budući da prijevara predstavlja primjer namjernog prijestupa i kaznenog djela, dok je kod nepravilnosti riječ o nepridržavanju pravila;
- K. budući da je porezni jaz u pogledu PDV-a za 2015. iznosio otprilike 151,5 milijardi EUR i ovisno o državi članici varirao od manje od 3,5 % do više od 37,2 %;
- L. budući da je do osnivanja Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) i reforme Eurojusta, OLAF jedino europsko tijelo specijalizirano za zaštitu financijskih interesa Unije; budući da će u nekoliko država članica čak i nakon uspostave EPPO-a OLAF ostati jedino tijelo za zaštitu financijskih interesa EU-a;

Otkrivanje nepravilnosti i izvještavanje o njima

1. sa zadovoljstvom prima na znanje da se ukupan broj nepravilnosti koje se smatraju i onih koje se ne smatraju prijevarama koji je prijavljen 2016. godine (19 080 slučajeva) smanjio za 15 % u odnosu na 2015. godinu (22 349 slučajeva) i da se njihova vrijednost smanjila za 8 % (s 3,21 milijardu EUR 2015. na 2,97 milijardi EUR 2016.);
2. primjećuje blagi pad od 3,5 % u broju nepravilnosti prijavljenih kao prijevare, čime se nastavlja trend pada koji je započeo 2014.; nada se da smanjenje predmetnih iznosa, koji su sa 637,6 milijuna EUR 2015. pali na 391 milijun EUR 2016., predstavlja istinsko smanjenje prevara, a ne manjkavosti u pogledu otkrivanja;
3. ističe da sve nepravilnosti nisu nužno i prijevare te da se moraju jasno razlikovati počinjene pogreške;
4. zauzima stajalište da suradnja između Komisije i država članica u području otkrivanja prijevara nije dovoljno učinkovita; stoga snažno poziva primjenu niza mjera kako bi se osigurala bliža, djelotvornija i učinkovitija suradnja;
5. žali zbog toga što sve države članice nisu donijele nacionalne strategije za borbu protiv prijevara; poziva Komisiju da se aktivno uključi u pomaganje državama članicama da stvore svoje nacionalne strategije za borbu protiv prijevara, posebno zato što one upravljaju s otprilike 74 % proračuna EU-a;
6. ponovno poziva Komisiju da uspostavi jedinstven sustav za prikupljanje usporedivih podataka o nepravilnostima i slučajevima prijevara od država članica kako bi standardizirala postupak izvješćivanja te zajamčila kvalitetu i usporedivost pruženih podataka;
7. izražava zabrinutost zbog stalne razlike između država članica u pogledu postupka izvješćivanja, što može dovesti do pogrešne predodžbe o djelotvornosti kontrola; poziva Komisiju da nastavi ulagati napore kako bi pomogla državama članicama da povećaju razinu i kvalitetu inspekcija i razmjenjuju najbolje prakse u borbi protiv prijevara;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

Direktiva o zaštiti financijskih interesa (PIF) i Uredba o osnivanju Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) ⁽⁸⁾

8. pozdravlja usvajanje Direktive PIF kojom se utvrđuju minimalna pravila u vezi s definicijom kaznenih djela i sankcija u području prijevара koja utječe na financijske interese Unije, a koja uključuje prekogranične prijевare u vezi s PDV-om s ukupnom štetoм od najmanje 10 milijuna EUR; podsjeća, međutim, da će do 6. srpnja 2022. taj prag biti podložan procjeni Komisije; pozdravlja činjenicu da su područjem primjene Direktive PIF obuhvaćane prijевare u vezi s PDV-om, što je posebno važno za jačanje borbe protiv prekograničnih prijevара povezanih s PDV-om; smatra da Direktiva predstavlja prvi korak prema usklađenom europskom kaznenom pravu; napominje da Direktiva pruža definiciju korupcije i određuje vrste prijevарnog ponašanja koje treba kriminalizirati;

9. pozdravlja odluku 20 država članica da pojačanom suradnjom nastave s radom na osnivanju EPPO-a; poziva na djelotvornu suradnju između OLAF-a i EPPO-a koja se temelji na komplementarnosti, učinkovitoj razmjeni podataka i podršci OLAF-a aktivnostima EPPO-a, kao i na izbjegavanju dvostrukih struktura, sukoba nadležnosti i rupa u zakonima koje nastaju zbog manjka kompetencije; međutim, izražava žaljenje što sve države članice Europske unije ne žele sudjelovati u toj inicijativi i ističe važnost održavanja jednake razine učinkovitosti otkrivanja prijevара u svim državama članicama; poziva Komisiju da potakne nesklone države članice na pridruživanje EPPO-u;

10. poziva države sudionice i Komisiju da započnu pripremni rad kako bi se EPPO što prije pokrenuo te da se pobrinu kako bi Parlament bio usko povezan s postupcima, a posebno imenovanjem glavnog tužitelja; poziva Komisiju da u skladu s člankom 20. Uredbe o EPPO-u što prije odredi privremenog upravnog direktora EPPO-a; ustraje u tome da EPPO-u treba dodijeliti dovoljno osoblja i sredstava čak i prije njegova službenog pokretanja; ponovno ističe da EPPO mora biti neovisan;

11. poziva na učinkovitu suradnju između država članica, EPPO-a, OLAF-a i Eurojusta; podsjeća da su u tijeku pregovori o Uredbi o Eurojustu; ističe da nadležnosti Eurojusta, OLAF-a i EPPO-a treba jasno definirati; naglašava da će za istinski djelotvornu borbu protiv prijevара na razini EU-a EPPO, Eurojust i OLAF morati besprijeekorno surađivati u političkom i operativnom smislu kako bi se izbjegla moguća preklapanja zadaća; u tom pogledu ponovno ističe da se radni aranžmani između triju tijela trebaju izraditi i usvojiti u najkraćem mogućem roku u skladu s člancima od 99. do 101. EPPO Uredbe; inzistira na tome da bi Ured europskog javnog tužitelja trebao imati ovlasti za rješavanje sukoba nadležnosti u slučajevima koji su relevantni za obavljanje njegovih zadaća;

Prihodi – vlastita sredstva

12. izražava zabrinutost zbog gubitaka koji su posljedica poreznog jaza u pogledu PDV-a i prijevара u vezi s PDV-om unutar Unije i koji su 2015. iznosili 1 59,5 milijardi EUR;

13. pozdravlja usvajanje kratkoročnih mjera za borbu protiv gubitaka u vezi s PDV-om navedenih u akcijskom planu Komisije naslovljenom „Put k jedinstvenom europskom području PDV-a” objavljenom 7. travnja 2016.; ističe da problemi povezani s prekograničnim prijevarama u vezi s PDV-om zahtijevaju snažne, usklađene i brze mjere; snažno potiče Komisiju da ubrza postupke kako bi predstavila svoj prijedlog o konačnom sustavu PDV-a kako je predviđeno u akcijskom planu, u cilju izbjegavanja gubitka prihoda od oporezivanja u EU-u i državama članicama;

14. izražava žaljenje što se, iako se ukupan broj slučajeva koji se smatraju i onih koji se ne smatraju prijevarama u vezi s tradicionalnim vlastitim sredstvima smanjio s 5 514 2015. na 4 647 2016., ukupan iznos povećao s 445 milijuna EUR na 537 milijuna EUR te je stoga 13 % veći od prosjeka za razdoblje 2012.–2016.;

15. sa zabrinutošću primjećuje da se posljednjih godina u EU-u povećalo krijumčarenje duhana te je, prema procjenama, odgovorno za godišnji gubitak javnih prihoda od 10 milijardi EUR u proračunima EU-a i država članica, dok je istodobno čest izvor organiziranog kriminala, uključujući terorizam; smatra da je potrebno da države članice pojačaju napore u borbi protiv tih nezakonitih aktivnosti, primjerice poboljšanjem postupaka za suradnju i razmjenu informacija među državama članicama;

⁽⁸⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1).

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

16. prima na znanje rezultate 12 zajedničkih carinskih operacija koje su proveli OLAF i države članice u suradnji s različitim službama trećih zemalja i Svjetskom carinskom organizacijom i u kojima je zaplijenjeno 11 milijuna cigareta, 2 87 000 cigara, 250 tona drugih duhanskih proizvoda, 8 tona kanabisa i 400 kg kokaina;

17. prima na znanje da su carinske kontrole koje su se provodile u vrijeme carinjenja robe i inspekcije koje su provodile službe za borbu protiv prijevara bile najuspješnije metode otkrivanja prijevara na strani prihoda u proračunu EU-a;

18. izražava zabrinutost u pogledu carinskih inspekcija i prikupljanja carinskih pristojbi, koje predstavljaju jedno od vlastitih sredstava proračuna EU-a; podsjeća da nadležna carinska tijela država članica moraju provoditi kontrole kako bi utvrdila poštuju li uvoznici propise o cijenama i uvozu;

19. izražava žaljenje zbog razlika u carinskim provjerama koje se provode unutar EU-a i velikih iznosa uključenih u prijevaru koje utječu na sustav prikupljanja vlastitih sredstava; poziva Komisiju da ojača zajedničku politiku u području carinske kontrole omogućavanjem istinske usklađenosti u cilju poboljšanja prikupljanja tradicionalnih vlastitih sredstava te kako bi se osigurali sigurnost i ekonomski interesi EU-a, uz poseban naglasak na borbu protiv trgovine nezakonitim i krivotvorenim proizvodima;

20. izražava žaljenje što je u razdoblju od 2013. do 2016. podcijenjen uvoz kineske odjeće i obuće u više europskih zemalja, osobito Ujedinjenoj Kraljevini;

21. podsjeća da je OLAF preporučio Komisiji da od vlade Ujedinjene Kraljevine povрати manjak od 1,987 milijardi EUR, što je iznos koji bi inače pripao proračunu Unije;

22. žali zbog činjenice da Komisija nije u stanju izračunati ukupan iznosa povrata koji proizlazi iz preporuka OLAF-a za povrat; snažno poziva Komisiju da podnosi godišnja izvješća o iznosu vlastitih sredstava EU-a vraćenih uslijed preporuka koje je iznio OLAF, da uvede sustav koji omogućuje izračun ukupnog iznosa, obavješćuje o iznosima koje treba vratiti te u godišnjim izvješćima OLAF-a objavljuje pojedinosti o suradnji s preporukama i iznosima koji su zaista vraćeni;

23. smatra da bi Komisija trebala pružati godišnje podatke o razlici između očekivanih i stvarno naplaćenih prihoda od PDV-a i carina;

Rashodi

24. izražava žaljenje što su se nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarama, a ulaze u izravne troškove, povećale za 16 % u odnosu na prethodnu godinu, za razliku od svih drugih proračunskih sektora, koji su u tom području zabilježili pad;

25. izražava žaljenje što je ovo četvrta godina u kojoj su se nepravilnosti koje su prijavljene kao prijevaru u izravnom upravljanju povećale brojčano (16 slučajeva 2015. i 49 slučajeva 2016.), ali i vrijednosno (0,78 milijuna EUR 2015. i 6,25 milijuna EUR 2016.); poziva Komisiju da do kraja 2018. predstavi poseban plan za smanjenje prijevara u tom području;

26. napominje da je broj prijavljenih nepravilnosti koje se smatraju prijevarama i onih koje se ne smatraju prijevarama u vezi s Europskim poljoprivrednim fondom za ruralni razvoj (EPFRR), iako se smanjio s 3 250 slučajeva 2015. na 2 676 slučajeva 2016. godine, i dalje dva puta veći nego 2012., no želi naglasiti da su iznosi 2016. bili samo 8 % veći nego 2012.; također napominje da se, iako je između 2015. i 2016. ukupan broj nepravilnosti koje se smatraju prijevarama i onih koje se ne smatraju prijevarama pao za 16 %, broj nepravilnosti koje se smatraju prijevarama povećao za 17 %, no pozdravlja činjenicu da su se financijski iznosi nepravilnosti koje se smatraju prijevarama smanjili za više od 50 %; isto tako napominje da su nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarama u vezi s EPFRR-om u posljednjih pet godina predstavljale otprilike 0,5 % plaćanja;

27. napominje da 8 497 nepravilnosti koje se smatraju prijevarama i onih koje se ne smatraju prijevarama povezanih s kohezijskom politikom i ribarstvom 2016. predstavljaju povećanje od 25 % u odnosu na prosjek tijekom posljednjih pet godina; također napominje da su financijski iznosi zahvaćeni nepravilnostima bili 5 % manji nego 2015. godine; prima na znanje činjenicu da je za programsko razdoblje 2007 – 2013 0,42 % odobrenih sredstava za koja su preuzete obveze bilo pogođeno prijevarama, a 2,08 % nepravilnostima koje se ne smatraju prijevarama;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

28. pozdravlja činjenicu da su se novčani iznosi povezani s nepravilnostima koje se smatraju prijevarama u kohezijskoj i ribarstvenoj politici smanjili za gotovo 50 %, odnosno da su pali s 469 milijuna EUR 2015. na 235 milijuna EUR 2016.;
29. napominje s razočaranjem da novčani iznosi povezani s nepravilnostima Kohezijskog fonda tijekom programskog razdoblja 2007. –2013. i dalje rastu (s 277 milijuna EUR 2015. na 480 milijuna EUR 2016.), za razliku od drugih fondova (EFRR, ESF i EFR), u kojima se iznosi stabiliziraju, odnosno smanjuju;
30. izražava iznenađenost što za gotovo trećinu nepravilnosti koje su prijavljene kao prijevare 2016. u kohezijskoj politici nije iznesen podatak o predmetnom prioritetnom području jer takav nedostatak informacija otežava usporedbu s prethodnim godinama; poziva Komisiju i države članice da pronađu rješenje za tu situaciju;
31. izražava zabrinutost zbog provjera koje se odnose na financijske instrumente kojima upravljaju posrednici i slabostima koje su se pokazale u pogledu provjere registriranih sjedišta korisnika; ističe potrebu da se dodjela izravnih i neizravnih zajmova uvjetuje objavljivanjem poreznih i računovodstvenih podataka za svaku zemlju te dijeljenjem podataka o stvarnom vlasništvu korisnika i financijskih posrednika uključenih u aktivnosti financiranja;
32. očekuje da će pojednostavljenje administrativnih propisa na koje se pozvalo u zajedničkim odredbama za razdoblje 2014. –2020. omogućiti smanjenje broja nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarama, otkrivanje slučajeva prijevara i poboljšanje pristupa korisnika fondovima Unije;
33. prima na znanje nastavak trenda smanjenja broja prijavljenih nepravilnosti u vezi s pretprijetnom pomoći (IPA), do kojeg je došlo zbog postupnog ukidanja pretprijetnih programa; međutim, prima na znanje da je Turska zemlja koja je izložena najvećem broju nepravilnosti (koje se smatraju i koje se ne smatraju prijevarama) koji predstavlja više od 50 % prijavljenih slučajeva;
34. sa zanimanjem čeka rezultate dobivene sustavom ranog otkrivanja i isključivanja (EDES) koji Komisija primjenjuje od 1. siječnja 2016.;
35. zalaže se za bližu suradnju u razmjeni informacija među državama članicama; ističe da mnoge države članice nemaju specifične zakone protiv organiziranog kriminala, iako je njegovo sudjelovanje u prekograničnim aktivnostima i sektorima koji utječu na financijske interese EU-a, kao što je slučaj s krijumčarenjem ili krivotvorenjem valuta, u stalnom porastu; smatra da je od ključne važnosti za države članice da se koriste djelotvornim sredstvom za borbu protiv sve veće internacionalizacije prijevara i poziva Komisiju da uvede zajedničke standarde za mjere za suzbijanje prijevara;

Javna nabava

36. podsjeća na to da je javna nabava bila jedan od glavnih izvora pogreške u zadnjem programskom razdoblju i napominje da je razina nepravilnosti uzrokovanih nepoštovanjem pravila o javnoj nabavi i dalje visoka; ponavlja svoj poziv Komisiji da sastavi bazu podataka o nepravilnostima koja će služiti kao temelj za sveobuhvatnu analizu učestalosti, ozbiljnosti i uzroka pogrešaka u javnoj nabavi; poziva relevantna tijela u državama članicama da sastave i analiziraju vlastite baze podataka o nepravilnostima, uključujući one proizašle iz javne nabave, te da surađuju s Komisijom kako bi te podatke pružili u obliku i u vremenskom roku koji će olakšati posao Komisije; poziva Komisiju da što prije počne pratiti i ocjenjivati prijenos u nacionalno zakonodavstvo direktiva 2014/24/EU i 2014/25/EU o javnoj nabavi;
37. ponavlja svoj poziv Komisiji i državama članicama da poštuju odredbe kojima se utvrđuju *ex ante* uvjeti u kohezijskoj politici, posebno u području javne nabave; poziva države članice da pojačaju svoje napore u područjima istaknutima u godišnjem izvješću Komisije, posebice u područjima javne nabave, financijskog kriminala, sukoba interesa, korupcije, djelovanja zviždača i definiranja prijevara;

Utvrđeni problemi i potrebne mjere

Bolje kontrole

38. apelira na Komisiju i države članice da poduzmu čvršće mjere protiv nepravilnosti koje se smatraju prijevarama; smatra da se nepravilnosti koje se ne smatraju prijevarama trebaju ukloniti administrativnim mjerama, posebno postavljanjem transparentnijih i jednostavnijih uvjeta;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

39. ističe da bi sustav kojim bi nadležna tijela mogla razmjenjivati informacije olakšao unakrsnu provjeru računovodstvene evidencije za transakcije između dviju država članica ili više njih kako bi se spriječila prekogranična prijevarena u odnosu na strukturne i investicijske fondove, čime se jamči transversalan i cjelovit pristup zaštiti financijskih interesa država članica; ponavlja svoj zahtjev Komisiji da podnese zakonodavni prijedlog o uzajamnoj administrativnoj pomoći u područjima europskog financiranja za koja ne postoje odredbe;

40. podupire program Hercule III koji je dobar primjer pristupa „najbolje uporabe svakog eura”; ističe važnost tog programa i njegova doprinosa jačanju kapaciteta carinskih tijela za borbu protiv organiziranog prekograničnog kriminala i sprečavanje ulaska krivotvorene i krijumčarene robe u države članice;

41. pozdravlja neovisnu evaluaciju u sredini programskog razdoblja programa Hercule III koja je podnesena Europskom parlamentu i Vijeću 11. siječnja 2018.;

42. zabrinut je zbog povećanja broja slučajeva prijevara povezanih s PDV-om, a posebno zbog tzv. kružnih prijevara; prima na znanje prijedlog Komisije za Direktivu Vijeća kojom bi se pod određenim strogim uvjetima omogućila primjena općeg mehanizma obrnute porezne obveze u državama članicama; prima na znanje prijedlog Komisije za paket mjera za pojednostavljenje PDV-a i smanjenje troškova usklađivanja za mala i srednja poduzeća kako bi se stvorilo okruženje koje potiče rast malih i srednjih poduzeća i djeluje povoljno na prekograničnu trgovinu; poziva Komisiju da pruži sveobuhvatno i dugoročno rješenje na razini EU-a za problem prijevare u vezi s PDV-om; poziva sve države članice da sudjeluju u svim područjima aktivnosti EUROFISC-a radi olakšavanja razmjene informacija i usklađivanja politika u cilju borbe protiv te vrste prijevare koja je štetna za proračun EU-a i nacionalne proračune;

43. poziva Komisiju da objavljuje godišnje izvješće o korištenju fondova EU-a te novčanim transferima Europske investicijske banke i Europske banke za obnovu i razvoj prema *offshore* strukturama, uključujući broj i vrstu blokiranih projekata, objašnjenje razloga blokiranja projekata te naknadne radnje poduzete kako bi se osiguralo da se sredstvima EU-a izravno ili neizravno ne potiče nanošenje štete financijskim interesima EU-a;

44. ističe da je potpuna transparentnost u opravdavanju rashoda od ključne važnosti, posebno kad je riječ o infrastrukturnim radovima koji se izravno financiraju fondovima EU-a ili financijskim instrumentima; poziva Komisiju da osigura da građani EU-a i imaju potpun pristup informacijama o sufinanciranim projektima;

Prevenција

45. smatra da su preventivne aktivnosti vrlo važne za smanjenje razine prijevara u trošenju sredstava EU-a;

46. pozdravlja preventivne aktivnosti Komisije i OLAF-a te poziva na jačanje provedbe sustava ranog otkrivanja i isključenja (EDES) te informacijskog sustava za borbu protiv prijevara (AFIS) i na dovršenje nacionalnih strategija za borbu protiv prijevara;

47. poziva Komisiju da nastavi s pojednostavljenjem financijskih i svih drugih administrativnih pravila; traži od Komisije da vrlo pažljivo procijeni jasnoću i dodanu vrijednost smjera financiranja operativnih programa u državama članicama;

48. poziva Komisiju da izradi okvir za digitalizaciju svih postupaka u provedbi politika EU-a (pozivi na podnošenje prijedloga, zahtjevi, evaluacije, provedbe, plaćanja) koji će se primjenjivati u svim državama članicama;

49. smatra da je transparentnost važan alat u borbi protiv prijevara; poziva Komisiju da osmisli okvir koji bi članice koristile za objavljivanje svih koraka u provedbi projekata financiranih europskim sredstvima, uključujući plaćanja;

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

Zviždači

50. ističe važnu ulogu zviždača u sprečavanju i otkrivanju prijevара te izvješćivanju o njima, kao i potrebu da ih se zaštiti; poziva Komisiju i države članice da zajamče minimalnu razinu zaštite europskih zviždača;
51. podsjeća na svoje Rezolucije od 14. veljače 2017. i od 24. listopada 2017. ⁽⁹⁾ o zaštiti zviždača te apelira na države članice i Komisiju na žurnu primjenu preporuka koje se u njima nalaze;
52. ponovno poziva Komisiju da bez odgode podnese horizontalni zakonski prijedlog o zaštiti zviždača radi djelotvornog sprečavanja i borbe protiv prijevара koje utječu na financijske interese Europske unije;
53. prima na znanje otvoreno javno savjetovanje koje je Komisija održala u razdoblju između ožujka i svibnja 2017. kako bi prikupila stajališta o pitanju zaštite zviždača na nacionalnoj razini i razini EU-a; iščekuje planiranu inicijativu Komisije u cilju jačanja zaštite zviždača u EU-u u nadolazećim mjesecima; podsjeća na svoju Rezoluciju od 14. veljače 2017. o ulozi zviždača u zaštiti financijskih interesa EU-a;
54. potiče Komisiju i države članice da donesu mjere za zaštitu povjerljivosti izvora informacija kako bi se spriječile bilo kakve diskriminirajuće radnje ili prijetnje;

Borba protiv korupcije

55. žali što Komisija smatra da više nema potrebe da objavljuje izvješće EU-a o borbi protiv korupcije, čime je narušena procjena razmjera korupcije; podsjeća na svoju preporuku od 13. prosinca 2017. Vijeću i Komisiji nakon istrage pranja novca, izbjegavanja plaćanja poreza i utaje poreza ⁽¹⁰⁾, u kojoj se navodi da će Komisija provoditi antikorupcijski nadzor u okviru postupka europskog semestra; smatra da bi u tom postupku druge ekonomske i financijske teme mogle zasjeniti borbu protiv korupcije; poziva Komisiju da povede vlastitim primjerom i ponovo počne objavljivati to izvješće te da se obveže na puno vjerodostojniju i sveobuhvatniju antikorupcijsku strategiju; ističe da je borba protiv korupcije pitanje policijske i pravosudne suradnje te da je riječ o području politike u kojem je Parlament suzakonodavac i ima pune nadzorne ovlasti;
56. ističe da je korupcija golem izazov za EU i države članice te da bez učinkovitih mjera protiv korupcije ona narušava gospodarsku uspješnost EU-a, vladavinu prava te vjerodostojnost demokratskih institucija Unije i povjerenje u njih; podsjeća da je u svojoj Rezoluciji od 25. listopada 2016. s preporukama Komisiji o uspostavi mehanizma EU-a za demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava ⁽¹¹⁾ izričito zatražio uspostavu godišnjeg izvješća o demokraciji, vladavini prava i temeljnim pravima s preporukama za pojedine zemlje, uključujući poseban naglasak na korupciji;
57. izražava žaljenje zbog toga što nova direktiva o javnoj nabavi do sada još nije dovela do vidnih poboljšanja u otkrivanju razine korupcije u EU-u i poziva Komisiju da osigura djelotvorne instrumente za poboljšanje transparentnosti postupaka za ugovaranje i podugovaranje;
58. poziva države članice da u cijelosti provedu Direktivu EU-a o sprečavanju pranja novca te uvedu javni registar stvarnog vlasništva trgovačkih društava i trustova;
59. ponovno poziva Komisiju da na temelju zahtjeva iz Stockholmskog programa izradi sustav jasnih pokazatelja i lako primjenjivih jedinstvenih kriterija za mjerenje razine korupcije u državama članicama i za ocjenjivanje njihovih politika za borbu protiv korupcije; poziva Komisiju da izradi indeks korupcije za rangiranje država članica; smatra da bi indeks korupcije mogao ponuditi čvrstu osnovu na kojoj bi Komisija mogla izraditi svoj mehanizam kontrola za pojedinu zemlju pri kontroliranju trošenja sredstava EU-a;

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0402.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0491.

⁽¹¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2016)0409.

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

60. ponavlja da bi prevencija trebala uključivati stalno osposobljavanje osoblja odgovornog za upravljanje i kontrolu sredstava u nadležnim tijelima, pružanje potpore tom osoblju te razmjenu informacija i najboljih praksi među državama članicama; ističe da presudnu ulogu u borbi protiv prijevара imaju nadležna tijela i dionici na lokalnoj i regionalnoj razini;

61. podsjeća da Komisija nema pristup informacijama koje su razmijenile države članice u cilju sprečavanja i borbe protiv prijevара s nepostojećim trgovcem unutar Zajednice, koje se uobičajeno nazivaju kružnim prijevarama; smatra da bi Komisija trebala imati pristup Eurofiscu kako bi bolje nadzirala, ocjenjivala i poboljšavala razmjenu podataka među državama članicama; poziva sve države članice da, u skladu s preporukom Revizorskog suda, sudjeluju u svim područjima djelovanja Eurofiscu kako bi omogućile i ubrzale razmjenu informacija s pravosudnim tijelima i tijelima za kazneni progon kao što su Europol i OLAF; poziva države članice i Vijeće da Komisiji omoguće pristup tim podacima u cilju poticanja suradnje, jačanja pouzdanosti podataka i borbe protiv prekograničnog kriminala;

Istraživačko novinarstvo

62. smatra da istraživačko novinarstvo igra ključnu ulogu u poboljšanju razine potrebne transparentnosti u EU-u i državama članicama te da ga treba poticati i podržavati pravnim sredstvima kako u državama članicama tako i u EU-u;

Duhan

63. podsjeća na odluku Komisije da ne obnovi Sporazum s poduzećem Philip Morris International koji je prestao vrijediti 9. srpnja 2016. ⁽¹²⁾; podsjeća da je 9. ožujka 2016. zatražio od Komisije da ne obnovi niti produži Sporazum s poduzećem Philip Morris International, kao i da ne pregovara o njemu ponovno nakon datuma njegova isteka; smatra da bi i ostala tri sporazuma (s poduzećima British American Tobacco, Japan Tobacco International i Imperial Tobacco Limited) trebalo raskinuti s učinkom od 20. svibnja 2019.; poziva Komisiju da do kraja 2018. podnese izvješće o izvedivosti okončanja preostalih triju sporazuma;

64. snažno potiče Komisiju da na razini EU-a donese sve mjere potrebne za praćenje duhanskih proizvoda poduzeća Philip Morris International te pokrene sudski postupak svaki put kada dođe do ilegalne zapljene proizvoda tog proizvođača sve dok sve odredbe Direktive o duhanskim proizvodima ne budu u cijelosti primjenjive, kako ne bi bilo regulatorne praznine između isteka Sporazuma s poduzećem Philip Morris International i stupanja na snagu Direktive o duhanskim proizvodima i Protokola Okvirne konvencije o nadzoru nad duhanom;

65. pozdravlja potporu Komisije žurnoj ratifikaciji Protokola Svjetske zdravstvene organizacije o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima jer je taj Protokol prvi multilateralni pravni instrument koji se sveobuhvatno i globalno bavi problemom krijumčarenja duhana;

66. podsjeća da su do danas 32 strane ratificirale Protokol Svjetske zdravstvene organizacije o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima, među kojima je bilo samo osam država članica i Unija kao cjelina; poziva 10 država članica (Belgiju, Dansku, Finsku, Grčku, Irsku, Nizozemsku, Njemačku, Sloveniju, Švedsku i Ujedinjenu Kraljevinu) i Norvešku, koje su potpisale, ali nisu još ratificirale Protokol o uklanjanju nezakonite trgovine duhanskim proizvodima, da to učine;

67. nada se da će uskoro primiti konačno izvješće o napretku Komisije slijedom njezine Komunikacije iz 2013. naslovljene „Jačanje borbe protiv krijumčarenja cigareta i drugih oblika nezakonite trgovine duhanskim proizvodima – sveobuhvatna” strategija EU-a” (COM(2013)0324), koja je najavljena za 2018. godinu;

68. pozdravlja činjenicu što laboratorij Unije zadužen za kontrolu duhana u Zajedničkom istraživačkom centru u Geelu (Belgija) radi od travnja 2016. jer se ondje mogu odrediti kemijski profil i razlikovna obilježja zaplijenjenog duhana, što omogućuje provjeru njegove autentičnosti;

Istrage i uloga OLAF-a

69. napominje da su se u državama članicama sudske preporuke OLAF-a dosad provodile samo u ograničenoj mjeri; stajališta je da se takva situacija ne smije tolerirati te poziva Komisiju da zajamči potpunu provedbu preporuka OLAF-a u državama članicama;

⁽¹²⁾ Rezolucija od 9. ožujka 2016. o duhanskom sporazumu (sporazum s poduzećem Philip Morris International) (SL C 50, 9.2.2018., str. 35.).

Četvrtak, 3. svibnja 2018.

70. žali zbog činjenice da je unatoč brojnim preporukama i istragama OLAF-a stopa progona u državama članicama tek 30 %, da pravosudna tijela nekih država članica ne smatraju preporuke OLAF-a o nenamjenskom trošenju sredstava EU-a prioritetom te da se čak ni OLAF ne pridržava propisno svojih vlastitih preporuka; poziva Komisiju da utvrdi pravila o praćenju provedbe preporuka OLAF-a;

71. žali zbog činjenice da nacionalna pravosudna tijela odbace oko 50 % predmeta OLAF-a; poziva države članice, Komisiju i OLAF da utvrde uvjete za dopuštenost dokaza koje pruža OLAF; poziva OLAF da poboljša kvalitetu svojih završnih izvješća kako bi se povećala njihova korisnost za nacionalna tijela;

72. poziva OLAF da primjenjuje realističniji pristup u svojim preporukama o povratu te da izvješćuje o iznosima koji su stvarno vraćeni;

73. podsjeća da se Uredbom o OLAF-u njegovu glavnom direktoru daje važna uloga u žalbenim postupcima u vezi s istragama; podsjeća da se izravnim sudjelovanjem glavnog direktora u istragama OLAF-a narušava njegova uloga te time i Uredba;

74. poziva Komisiju na reviziju Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 kako bi se stvorila ispravna ravnoteža nadležnosti između EPPO-a i OLAF-a, ojačala postupovna jamstva, razjasnile i povećale istražne ovlasti OLAF-a, uspostavila određena razina transparentnosti preporuka i izvješća OLAF-a te razjasnila pravila o suradnji i pristupu podacima između OLAF-a i njegova nadzornog odbora;

o

o o

75. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te Sudu Europske unije, Europskom revizorskom sudu, Europskom uredu za borbu protiv prijevara i nadzornom odboru OLAF-a.
